

STJØRDAL KOMMUNE
Postboks 133
7501 STJØRDAL

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 06/01696-146

07.01.2021

Ark.: 326.12 BS

Oppstart av navnesak 2021/26 - Kvithammar i Stjørdal kommune

I forbindelse med reguleringsplan for ny E6 Kvithammar – Åsen har det kommet opp spørsmål om skrivemåten av navnet på gårdsnummer 88 i Stjørdal kommune. Lokalavisa og privatpersoner med tilknytning til gården har henvendt seg til Kartverket og kommunen. Eneste godkjente skrivemåte i sentralt stedsnavnregister er *Kvithammar*, men i praksis er flere skrivemåter i bruk. Kommunen bruker *Kvithammer* bl.a. om en rasteplass. Forskningsstasjonen skrives *Kvithamar*. Matrikkelformen er *Kvithammer*.

I e-post 15.12.2020 ber kommunen om at det reises navnesak for å få avklart riktig skrivemåte for offentlig bruk.

Statens kartverk sender med dette saken på lokal høring i kommunen, jf. § 8 i lov om stadnamn. Med i saken blir alle bruksnavn der *Kvithammar/-hammer* inngår i navnet. Merk at utmerkende ord som *vestre* og *øvre* skal stå foran navnet etter gjeldende rettskrivningsregler.

Saken gjelder følgende navn:

- **Kvithammar** (gård, gnr. 88)
- **Kvithammar – Østre Kvithammar – Kvithammer** (bruk, bnr. 88/1)
- **Kvithammar – Vestre Kvithammar – Kvithammer vestre** (bruk, bnr. 88/2)
- **Kvithammer øvre** (bruk, bnr. 88/9)
- **Kvithammeraunet** (bruk, bnr. 88/10, ingen teiger)
- **Kvithammeraunet** (bruk, bnr. 88/12)

Nye Veier bruker *Kvithammar* i sine prosjektplaner. Statens vegvesen har vedtatt *Kvithammarkulverten* som navn på undergang. Den skrivemåten som blir vedtatt bør også brukes i navn på konstruksjoner, se nedenfor under normeringsprinsipp.

For flere opplysninger om navna, se www.norgeskart.no/ssr/.

Bruksnavn i matrikkelen er søkbare i <https://seeiendom.kartverket.no>. Søk på: gnr./bnr., Stjørdal.

Skrifttradisjon

Sentralt stedsnavnregister har *Kvithammar* som eneste godkjente form. *Kvithammaren* er oppført som foreslått form for bruksnavnet på bnr. 88/1.

Kvithammar brukes på Norge 1: 50 000-kart fra 1971 og framover, og likedan på økonomisk kart fra 1976. På eldre kart (1: 50 000 fra 1952 og kart fra slutten av 1800-tallet) er skrivemåten *Kvithammer*.

Kvithammer og *Kvithammeraunet* har vært brukt i matrikkelen fra 1886 til i dag. Matrikkelen fra 1838 skriver *Vidhamer*.

Norske Gaardnavne oppgir følgende eldre skrivemåter: *Qwidhamer* ca. 1520, *Hwijthammer*, *Huithamer*, *Huidhamir* 1550-1590, *Quitthamir* 1610, *Quithammer* 1626, *Huidhammer* 1664, *Hvidhammer* 1723.

Uttale

Tradisjonell uttale er /kvithåmmårn/, opptegna i 1945 i herredsregisteret (Norske Gaardnavne har /kvithåmmåren/).

I korrespondansen i forkant av denne navnesaken fikk Kartverket følgende uttaleopplysning: «*Kvithammar* er fremmed for meg, men *Kvithåmmårn* kan være en lokal variant. Ellers er det min oppfatning at *Kvithammer* er vanlig talemåte i dag.»

Ettersom uttalen er utgangspunktet når skrivemåten av stedsnavn skal normeres (se nedafor), ber Kartverket om at alle som sender innspill i saken opplyser om dagens uttale.

Lokal høring

Kartverket har vedtaksrett for skrivemåten av bl.a. nedarva gards- og bruksnavn. Før vi gjør vedtak, har kommunen rett til å uttale seg. Eiere og festere har rett til å uttale seg om gardsnavn og bruksnavn, og lokale organisasjoner har rett til å uttale seg om skrivemåten av navn som de har særlig tilknytning til. **Saker som gjelder bruksnavn, skal eierne få tilsendt direkte fra kommunen.** Det går fram av lista ovenfor hvilke bruk det gjelder.

Ifølge loven skal skrivemåten fastsettes med utgangspunkt i den nedarva, lokale uttalen av navnet. Derfor er det viktig at alle som uttaler seg, opplyser hva som er den lokale uttalen, eller de forskjellige uttaleformene hvis navnet blir uttalt på ulike måter.

Normeringsprinsipp

I tillegg til å ta utgangspunkt i den nedarva, lokale uttalen, skal en som hovedregel følge gjeldende rettskrivingsprinsipp ved normering av stedsnavn, jf. § 4 første ledd i lov om stadnamn. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet. I *utfyllende reglar om skrivemåten av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

Skrivemåten av primærnavnet vil normalt være retningsgivende for skrivemåten av det samme navnet i andre funksjoner, f.eks. for adressenavn som er like eller avleda av navnet, jf. § 4 tredje ledd i loven. Navn på veier, bruer og underganger der gårdsnavnet inngår bør dermed få samme skrivemåte som gårdsnavnet.

Bruksnavn

Vedtak om skrivemåten av gardsnavn skal som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten av bruksnavn som er identisk med gardsnavnet, eller der gardsnavnet inngår som en del av bruksnavnet. Men etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn har eieren rett til å fastsette en annen skrivemåte av navn på eget bruk enn den som følger av § 4 første ledd i

loven. Forutsetningen er at han/hun kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk som bruksnavn (på offentlig kart, i matrikkelen, skjøte e.l.). I så fall må eieren sende krav om det til Kartverket og legge ved slik dokumentasjon. Kartverket er formelt vedtaksorgan også for skrivemåten av bruksnavn fastsatt av eieren.

Videre saksgang

Kommunen har ansvaret for å kunngjøre at navnesaken er reist, f.eks. ved notis i lokalavis og på nettsidene sine. Kommunen har også ansvaret for å innhente og samordne de lokale høringsuttalelsene. De skal sendes til *Språkrådet, Postboks 1573 Vika, 0118 Oslo* (post@sprakradet.no), med kopi til Kartverket. Språkrådet vil så gi endelig tilråding til Kartverket. Ordinær høringsfrist for kommunen er to måneder fra kommunen mottar dette brevet.

For opplysninger om saksgang, kontakt Kartverket på telefon 32 11 80 00. For navnefaglige spørsmål, kontakt Språkrådet på telefon 22 54 19 50.

Med vennlig hilsen

Lars Mardal
fylkeskartsjef

Berit Sandnes
stedsnavnansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Kopi Marit Berntsen, Stjørdal kommune
SPRÅKRÅDET
NYE VEIER AS
Jan Olav Sivertsen, NYE VEIER AS
STATENS VEGVESEN REGION MIDT MOLDE KONTORSTED

